

Tegenstander toevoeging van de Orthopedagoog-Generalist aan de wet BIG, zonder gelijktijdige toevoeging van de Kinder- en Jeugdpsycholoog

Mijn argumentatie overlapt geheel met de argumentatie die is opgesteld door het NIP. Als hoogleraar ontwikkelingspsychologie van de Universiteit Leiden heb ik aan die argumentatie meegewerkt. P. M. Westenberg, hoogleraar bij de sectie Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie, Instituut Psychologie, Universiteit Leiden.

1. **Toevoeging van de OG als basisberoep aan de wet BIG, zonder gelijktijdige toevoeging van de Kinder- en Jeugdpsycholoog, leidt tot onacceptabele ongelijkheid tussen gelijkwaardige beroepen.**
2. **Opname van de Kinder- en Jeugdpsycholoog in de wet BIG is van belang voor doelmatige en kosteneffectieve hulp.**
3. **De expertise van kinder- en jeugdpsychologen moet toegankelijk blijven, ook voor cliënten boven de 18 jaar.**
4. **Kwaliteitsborging moet voor deze doelgroep eenduidig geregeld zijn. Cliënten mogen niet de dupe worden van schotten tussen stelsels en beroepen.**
5. **De toekomst van het vakgebied Ontwikkelingspsychologie mag niet in gevaar komen.**

Onderliggende argumentatie

Gelijke behandeling

20 jaar lang zijn de kinder- en jeugdpsycholoog en de orthopedagoog gezamenlijk gepositioneerd en zijn de registratie-eisen gestroomlijnd dan wel gelijk getrokken. Inmiddels zijn de beroepen met gelijkwaardige registratie-eisen opgenomen in het Kwaliteitsregister Jeugd (voor het Jeugddomein – vallend onder de Jeugdwet).

Onder invloed van ontwikkelingen in het veld is het inmiddels duidelijk dat voor werken met (jong)volwassenen (Zorgverzekeringswet) een BIG-registratie leidend is. Dat maakt het noodzakelijk dat de beroepen OG en K&J ook binnen de wet BIG worden verankerd. Het is daarbij onacceptabel dat naast de bestaande schotten in regelgeving tussen 18- en 18+, een extra schot wordt gecreëerd tussen de beroepen K&J en OG. Dit leidt tot een niet te verantwoorden ongelijkheid tussen gelijkwaardige beroepsbeoefenaren. Wanneer de wet BIG wordt uitgebreid met het beroep OG, dan moet dit (gelijktijdig) ook voor de Kinder- en Jeugdpsycholoog gelden.

Belang (gelijktijdige) opname Kinder- en Jeugdpsycholoog in de wet BIG

De inzet van kinder- en jeugdpsychologen binnen het zorgstelsel (18+) leidt tot doelmatige, kosteneffectieve en gepaste zorg; dat levert winst op voor kinderen, jongeren en ouders, maar ook voor de maatschappij.

Verankering van het beroep in de wet BIG is noodzakelijk om de expertise van Kinder- en jeugdpsychologen toegankelijk en bekostigd te houden juist voor kwetsbare cliënten, over schotten en domeinen heen. Continuïteit van hulp aan jongeren, jongvolwassenen, en volwassenen in een afhankelijkheidsrelatie is van groot belang.

De expertise van kinder- en jeugdpsychologen die werkzaam zijn met de doelgroep 18+ moet goed en eenduidig geborgd worden. Die eenduidigheid is extra belangrijk voor cliënten; kinderen, (jong) volwassen en ouders mogen nooit de dupe worden van schotten tussen stelsels en verschillen in regels rond bekostiging;

Belang van cliënten

Om cliënten te beschermen en kwaliteit te borgen is binnen de Jeugdwet geregeld dat aanbieders in het jeugddomein verplicht zijn te werken met geregistreerde professionals, ofwel in het BIG-register ofwel in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Kwaliteitsborging van kinder- en jeugdpsychologen en orthopedagogen die met kinderen en jongeren tot 18 jaar werken is dus geregeld. De expertise van K&J-ers en OG-ers houdt echter niet op bij 18 jaar. Daarom is het van belang dat ook wordt voorzien in kwaliteitsborging van deze professionals in het domein 18+ (Zorgverzekeringswet, Kwaliteitsstatuut).

Dit geldt orthopedagogen, maar evenzeer voor kinder- en jeugdpsychologen die hun ontwikkelingspsychologische expertise inzetten in het volwassendomein.

Het NIP heeft in 2016 een QuickScan gehouden onder ruim 1300 bij het NIP geregistreerde Kinder- en Jeugdpsychologen en 1000 psychologen die op master en postmasterniveau zijn geregistreerd bij het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Daaruit bleek dat 57% van de ondervraagden werkt met een doelgroep van boven de 18 jaar; maar liefst 76% verwacht dat voor de toekomst. 60% van de ondervraagden voorziet problemen door het ontbreken van een BIG-registratie.

Als het gaat om helderheid naar cliënten is het al lastig uit te leggen dat er in het Jeugddomein geldt “BIG of SKJ-geregistreerd” en vanaf 18 jaar “alleen BIG”. Maar als er dan ook nog alleen voor OG en niet voor K&J een BIG-registratie geldt voor het werken met (jong)volwassenen, is dit niet meer uit te leggen aan cliënten. Bovendien kan dit leiden tot het onthouden van specifieke expertise aan zeer kwetsbare cliënten.

Belang voor het vakgebied Ontwikkelingspsychologie

Zowel in 2014 als in 2016 zijn door de Hoogleraren Ontwikkelingspsychologie van de Nederlandse Universiteiten stevige signalen afgegeven richting VWS over de gevolgen die eenzijdige opname van de OG in de wet BIG kan hebben voor het vakgebied Ontwikkelingspsychologie.

Een ongelijkwaardigheid in instroommogelijkheden naar postmastertrajecten tussen studenten (ontwikkelings)psychologie en pedagogiek dreigt. Behalve dat dit vanuit inhoudelijk perspectief onwenselijk is, kan het ook tot gevolg hebben dat het aantal psychologiestudenten de komende jaren afneemt, en dat het budget dat voor ontwikkelingspsychologie beschikbaar wordt gesteld terugloopt. Dat zou een zeer onwenselijk verlies aan wetenschappelijke expertise kunnen betekenen.